

Divrej Tora

<http://twitter.com/DivrejTora>

divrejtora@gmail.com

Godina 8 22. tišreja 5776.
Broj 55 5. listopada 2015.

B''H

U ovom broju :

Rabbi Goldwasser	3
Sretni?	5
Kabala	6
Jeruša i moraša	9
Haftara	11
Intimno druženje	12

Priprema i uređuje:
Vatroslav Ivanuša

 Erev Šemini aceret
4.10.2015.

Blagdani

Hošana raba
nedjelja 4.10.2015.

הוֹשַׁע נָא

Šemini aceret
ponedjeljak 5.10.2015.

Simhat Tora
utorak 6.10.2015.

Šemini aceret

Na sedmodnevnu proslavu *Sukota*, nastavlja se dvodnevna proslava *Šemini acereta* i *Simhat Tore* (u Izraelu je to spojeno u jedan dan).

Šemini aceret znači „osmi (dan) čuvanja“; hasidski učitelji tumače da je prvotna svrha tog blagdana bila sačuvati i osvijestiti duhovno otkrivenje i moći koje smo dobili tijekom blagdana mjeseca tišreja, pa da ih poslije možemo primijeniti tijekom čitave godine.

„Četiri vrste“ više ne koristimo. Još uvijek jedemo u *suki* (što je običaj u većini zajednica), ali više ne kazujemo posebni blagoslov *suke*. Drugog dana na *Šemini aceret*, (tj. deveti dan od početka *Sukota*) – i u Izraelu – opet jedemo kod kuće.

Drugi dan blagdana *Šemini aceret* naziva se *Simhat Tora* („*Torino veselje*“). Tim danom završavamo jednogodišnji ciklus čitanja Tore i počinjemo novi. Taj se događaj obilježava velikim veseljem, posebno tijekom ophodnje „*hakafot*“ kad u sinagogi oko bime hodamo, pjevamo i plešemo sa svicima Tore. „Na *Simhat Tora*,“ kaže hasidska izreka, „radujemo se Tori i Tora se raduje nama; i Tora želi plesati, pa mi postajemo njezine rasplesane noge.“

Među ostale blagdanske običaje spada posebna molitva za kišu za vrijeme *musafa* na *Šemini aceret* i običaj pozivanja svih k Tori na *Simhat Tora*. ■

Prevela: Dolores Bettini

The Book of Our Heritage, Feldheim Publications:

Dovršenje Tore

Moše rabenu je odredio da se Toru čita svakog šabata. Kasniji autoriteti su propisali kojeg šabata se čitaju određeni dijelovi (*sidrot*) Tore i kad treba početi, a kada završiti s čitanjem Tore.

Danas nemamo ni *suku*, ni četiri vrste, ni izlivanje vode, ni *aravu*. Sve što nam je ostalo jest ova Tora s kojom se radujemo.

U Izraelu je najčešći običaj pročitati cijelu Toru tijekom jedne godine i to tako da se *parašijot* u Tori podijele na 54 *sidrot*, što odgovara broju šabata u prestupnoj godini. Kad u godini ima 50 ili 51 šabat, dva odlomka iz Tore se spajaju i čitaju kao jedan. Čak i prestupne godine se

ponekad na šabat čita više od jednog odlomka jer neki blagdani padaju na šabat, kad se iz Tore čita onaj odlomak koji je važan za taj blagdan.

Sidra Berešit se čita prvog šabata poslije blagdana Šemini aceret, a Toru se završava čitanjem *sidre V'zot haberaha* na Šemini aceret u Izraelu ili na Simhat Tora izvan Izraela. Služi se blagdansko jelo kako bi se veseljem, pjesmom, plesom i molitvom obilježio završetak čitanja Tore, a sve to u čast Tore. U Tori piše: „*I Šlomo se probudi i opazi da je to bio san (tj. duh svetosti je počivao na njemu) i dođe u Jeruzalem i stade pred Zavjetni kovčeg i prinese žrtve paljenice i načini žrtve pomirenja i pripravi gozbu za sve sluge svoje*“ (*Melahim I 315*). Mudraci napominju da se iz ovoga može za-

ključiti da su se održavale gozbe i da se veselilo kad god se privelo kraju čitanje Tore (*Midraš kohelet I*).

Komentatori nude brojna tumačenja o proslavama blagdana Simhat Tora i Šemini aceret.

Tijekom sedam dana Sukota narod se veseli uz posebne blagdanske *micvot*: *suku*, *četiri vrste*, *izlivanje vode*, *aravu* koju se nosi dok se kruži oko žrtvenika. Kad nastupi Šemini aceret, narod objavljuje pred B-gom: „Danas nemamo ni *suku*, ni četiri vrste, ni izlivanje vode, ni *aravu*. Sve što nam je ostalo jest ova Tora s kojom se radujemo.“

A to veselje je veće od ijednog drugog jer je stalno i ustrajno; nikad neće biti ukinuto niti umanjeno. Pa iako je *Bejt hamikdaš* razoren i Jeruzalem opustošen; premda je narod izraelski prognan iz Zemlje i pokorili su ga narodi, njihovo veseljenje s Torom nikad nije prestalo niti se umanjilo. Kao što naši mudraci kažu: Od onoga dana kad je naš *Bejt hamikdaš* razoren, jedino što B-g ima su četiri *amot halahe* (tj. učenje Tore) (*Berahot 8a*).

Od doba razaranja *Bejt hamikdaša*, cijeli je svijet pretrpio pustošenje jer je rušenje *Bejt hamikdaša* utjecalo na sve. Čak se i snaga *micvot* umanjila. Ali na učenje Tore i na četiri *amot halahe* – razaranje nije imalo nikakva utjecaja. Veselje je ostalo savršeno i cjelovito kao i prije uništenja Hrama. Zato *Šehina* nastavlja prebivati tamo i zajedno se s Izraelom veseli na Simhat Tora. ■

Rabbi Dovid Goldwasser: Ključevi neba

Talmud kaže (*Suka 51a*), "Onaj tko nije vidio radost na *Simhas Bejs HaŠo'eva* (praznik izvlačenja vode) nikada u svom životu nije vidio radosti." Potom nam se daje opis slavlja koje uključuje zlatne svijećnjake s četiri zlatna pehara na vrhu svakog od njih, i s četiri ljestve za svakoga od njih. Svaka posuda bila je napunjena uljem i s fitiljima koje su bili zapaljeni, i nije bilo dvorišta u Jerušalajmu koje nije bilo osvijetljeno svjetlom *Simhas Bejs HaŠo'eva*. Veliki učenjaci i starješine tog naraštaja, i članovi Velikog vijeća plesali bi s upaljenim bakljama u rukama, i pjevali pjesme i hvalospjeve. *Levijim* bi svirali na svojim harfama i citrama, a sav *Klal Jisroel* bi se okupio kako bi vidjeli ovaj događaj.

Što je bio povod ovoj velikoj *simha* i radosti? Zašto se *jom tov Sukos* slavio s više zanosa od bilo kojeg drugog blagdana? Postoje različita mišljenja.

Na kraju *hilhos lulav*, Rambam piše da iako nam je zapovijedeno da se radujemo na svaki blagdan, *micva* u vezi *simhe* posebno je naglašena u vezi *jom tov Sukosa*, odnosno *micva* je ovom prigodom uvećati *simhu*.

Raši i R. Ovadiah M'Bartenura slažu se da je *simha* bila za *nisuh hamajim*, izlijevanje vode, kao što je rečeno (*Ješaja 12,3*), "S radošću ćeš crpsti vodu."

Rambam se, međutim, ne slaže s ovim mišljenjem i tvrdi da je naša

radost zbog blagdana *Sukosa* a da jedan od naših iskazivanja *simhe* uključuje *Simhas Bejs HaŠo'eva* i plesanje u *Bejs HaMikdašu*.

Rašbam piše da je *simha* iskazivanje *hakaras hatova* - priznavanja dobra Vječnoga. Na Roš hašanu i Jom kipur tražimo pomirenje za naše grijeha, no na *Sukos* mi se dolazimo radovati i zahvaljivati Vječnome za sve Njegove blagoslove. Žetva je sakupljena, a mi se prisjećamo dobrote Vječnoga Hašema koji je dao *sukos* našim precima u *Midbaru*. Uz svu tu darežljivost i obilje moguće je

da netko zaboravi izvor svog bogatstva, kao što je rečeno (*Devarim 6,11-12*) "Jest ćeš i nasitit ćeš se ... pazi da ne zaboraviš Vječnoga...." Izlaženjem iz naših domova i sjedenjem u *suki* na spomen na *sukos* u *midbaru* u kojem nije bilo domova, potiskuje svaku oholost koju netko može u tom trenutku osjećati. To u nas usađuje najvažniju *mida*: Sjećanje da zahvalimo Vječnom za sva dobra i blagonaklonost kojima nas je On obasuo.

Sfas Emes objašnjava, da dok smo imali *Bejs HaMikdaš* i kada bi na *Jom*

nastavak na stranici 4

(nastavak s 3. stranice) **Rabbi Dovid Goldwasser: Ključevi neba**

HaKipurim grimizna vuna postala bijelom, što je značilo da je Židovskom narodu bilo oprosteno, sav bi se *Klal Jisroel* radovao. Sada kada više nemamo *Bejs HaMikdaš* mi svim srcem vjerujemo da smo nakon naših *tefilos* na Jom kipur očišćeni od

**Najvažnija mida je:
Ne zaboraviti zahvaliti
Vječnom za sva dobra i
dobrotu kojima nas je
obasuo.**

svojih *averos*. Uči nas se da koliko tuge neka osoba osjeća zbog svojih nedjela, toliko će veliku *simhu* osjećati nakon svoje *tešuve*. To aludirala na *pasuk* u *Mišlei* (14,10), "Srce poznaje svoju gorčinu (naročitim mučenjem na *Jom HaKipurim*) i ni jedan stranac neće sudjelovati u njegovoj radosti (onaj koji nije očišćen od svojih *averos* neće moći imati udjela u jedinstvenoj *simhi Sukosa*)."

Troje ljudi koji su proživjeli teške trenutke u životu iznajmili su mali stan na 60. katu jednog od najviših

njujorških nebodera. Bilo su sretni što su našli mjesto na kojem noću mogu odmoriti glave nakon iscrpljujućeg 18-satnog radnog dana.

Jedne su se večeri vratili i otkrili da zbog tehničkih problema dizalo ne radi. Kako će se sada popeti do svog stana? Dogovorili su se da će prvih dvadeset katova, jedni drugima pričati viceve kako bi svoj um odvratili od napornog penjanja. Drugih dvadeset katova će pjevati pjesme nadahnuća. Posljednjih dvadeset katova prepričavati će tužne priče kako bi svoje iscrpljujuće penjanje učinili manje tegobnim.

Tako je i bilo, prvih dvadesetak katova smijali su se toliko da nisu ni primijetili da su prošli sve one stube. S lakoćom su se popeli narednih dvadeset katova dok su zajednički i skladno pjevali predivne pjesme. Nastavili su se penjati dok je svaki od njih suosjećajno iznosio žalosne priče. Međutim, kad su stigli do 59. kata, činilo se da su iscrpili sve svoje zalihe priča, sve dok jedan od njih

nije uskliknuo: "Imam nešto što je tužnije od svih priča koje smo do sada ispričali!"

"Što je to?" pitali su ga.

"Ključevi od stana ostali su mi u prizemlju!"

Čovjekov se život može usporediti s uspinjanjem šezdeset katova u nekoj zgradi. Prvih dvadeset katova mogu se usporediti s prvih dvadeset godina života čovjeka, u kojima se on smije i zabavlja. U idućih dvadeset godina radovali smo se i pjevali s obitelji i prijateljima. A zatim, kasnije u životu, putovanje postaje teže i ozbiljnije dok proživljavamo različite doživljaje i patnje. Čitavo to vrijeme osoba mora stalno imati na umu da bude zahvalna Vječnome, i da plati svoj "dug" slijedeći Toru i vršeci što je moguće više *micvos*. Nakon 120 godina, kada se osoba uspne do *bejs din šel maala* čovjek nikako ne želi da mu/joj bude rečeno kako su "ključevi" za *olam haba* ostali u donjem svijetu. ■

Rabbi Shaul Rosenblatt:

Što nas ulstinu čini sretnima?

Ovog tjedna nije bilo posebnog odlomka Tore budući je *Sukos* – blagdan radosti. Radost se razlikuje od sreće. Dok je sreća uvažavanje onoga što imamo u ovom trenutku, radost je osjećaj uzbuđenja zbog onoga što donosi budućnost. Sreća čini da se osjećamo dobro, no radost je ono što istinski motivira. I to je glavna ideja *Sukosa*: postati uistinu uzbuđen zbog toga što nam ovaj predivan život ima toliko toga za ponuditi – unatoč uznemirujućih razmišljanja koja nam s vremena na vrijeme mogu sugerirati drugačije.

Prošlog šabata čitali smo knjigu *Koheles* (Propovjednika), koju je napisao kralj Salomon. Možda *Sukos* i jest blagdan radosti, no *Koheles* se čini najsumornijom knjigom Biblije. Dok je čitamo, čini se kao da ju je napisao netko s dijagnozom manične depresije koji samo što ne skoči s mosta u smrt – život je uzaludan; sve je besmisleno; sav novac koji imam (a on je bio najbogatiji kralj u Židovskoj povijesti) nije mi donio ništa; imao sam mnogo (na tisuće) žena, i to je isto bio samo gubitak vremena; ljudi dolaze i odlaze i ne ostavljaju nikakvog traga u svemiru, pa kakva je onda svrha čovjeka? Itd. Pa zašto onda, za ime svijeta, od svih drugih mogućih prilika mi to čitamo na *Sukos*?

Nedavno sam ponovo pročitao Sumornu kuću (Bleak House), meni najdražu Dickensovu pripovijest. Ima poglavlje pod naslovom 'čovjekoljublje na daljinu' o gospođi Jellyby koja sve svoje vrijeme i energiju

posvećuje pomaganju siromašnima u Africi – dok njezina djeca od gladi umiru na njenom vlastitom pragu. To me ponovo navelo na razmišljanje o davanju za zemlje trećeg svijeta. Da, njima su gotovo sigurno potrebni hrana i krov nad glavom, pitka voda i medicinska njega. I potrebno ih je osposobiti da si te stvari

mogu sami priuštiti. No često čujem ljude kako im žele dati više od toga – zar ne bi bilo odlično da ih podignemo na naš standard života, da im nabavimo Coca Colu i McDonalds, satelitsku televiziju i iPad?

Osobno, ja sam više nego sumnjičav prema tome. Da li nas naš nevjerojatno visok standard života čini sretnijima? Čini mi se da smo nesretniji od prethodnih generacija. Naše društvo ima raznorazne terapeute; imamo golemu stopu razvo-

da; kriminal kod djece je u porastu; jako je raširena zloupotreba droga. Ovo jednostavno ne zvuči kao da smo jako sretni. Čitate Dickensa i, pored raširenog siromaštva, stječete dojam kao da je njegovo društvo bilo mnogo sretnije.

Često me zapanji naše nerazumno vjerovanje da ako naš materijalizam uvezemo slabije razvijenim zemljama, da ćemo time uvećati njihovu razinu sreće. To nije uvećalo našu sreću, pa na osnovu čega bismo onda vjerovali da će je povećati njima??

Ja smatram da se moramo nastojati pobrinuti za osnovne potrebe naroda zemalja u razvoju najbolje što možemo, i da se moramo potruditi pomoći im da za to više ne oviše o drugima. No istovremeno im uvoziti svoju kulturu – kulturu koja ne stvara sreću u našem vlastitom društvu... Mislim da bi to bila medvjeda usluga. Propovjednik nas podsjeća na jedan od temeljnih razloga zbog kojih ne nalazimo sreću. Poruka Propovjednika je da bogatstvo i sreća nisu sinonimi. Kralj Salomon kaže da je on učinio sve što se moglo učiniti i imao sve što se može imati u materijalnom svijetu – i to samo po sebi ne pruža trajno zadovoljstvo. On, međutim, završava s optimističnom porukom i to je poanta njegove knjige. Sudjelovanje u duhovnom životu, odnos s B-gom, smisao – to donosi trajno dobro, i kroz to ćemo postići da ćemo i materijalni uspjeh smatrati vrijednim. ■

Rabbi Shaul Youdkovitch, Live Kabbalah:

TJEDNI ZOHAR: SIMHAT TORA

Simha Tora prema tradiciji

Simha Tora je poznata i kao Šemini Aceret i to je dan koji dolazi nakon što su završili 7 dana Sukota. Međutim, izvan Izraela to su imena za dva različita dana praznika.

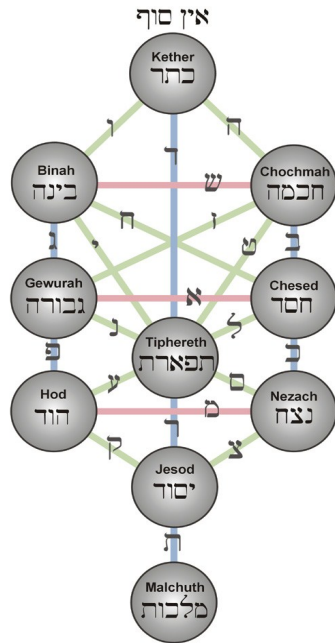
Simhat Tora se obilježava kako bi se ukazalo na završetak godišnjeg ciklusa čitanja Tore i ponovni početak čitanja. Vrhunac proslave je obilaženje *bime* – *hakafot* u sinagogi sa svim svitcima Tore, plešući i pjevajući s njima. *Hakafot* se radi uvečer uoči Simhat Tore, te slijedećeg jutra prije čitanja Tore.

Nakon *hakafot* čita se posljednji dio Tore - i običaj je pozvati na Toru sve koji su u sinagogi, uključujući i svu djecu, a nakon toga se za šesto čitanje zove *Hatana Tore* (mladoženju Tore) i on čita sve do kraja Tore. Nakon toga sljedeće je čitanje *Hatan Berešit* (Postanak), i to je prvo poglavlje u Knjizi Postanka, početak Tore.

Uobičajeno je u večernjim satima održati druge *hakafot*, ali ovaj put na ulicama.

Simhat Tora prema Kabali

Na kraju, nakon što smo tijekom praznika u tišriju stvorili vezu između "posude" i duše, između gornjih i donjih svjetova, između Stvoritelja i nas, stigao je trenutak braka - Simhat Tora, i kao što mlada obilazi oko mladoženje sedam puta

na početku ceremonije vjenčanja, takav je smisao i sedam *hakafot* na Simhat Tora. Mi smo mlada, a Stvoritelj je mladoženja.

Izvor običaja na Simhat Toru je Zohar, koji nam je rekao da izvadi-mo sve Tore iz Aron hakodeša i radosno zaplešemo s njima. To je zapravo naša posljednja prilika da privučemo svjetlo u novu "posudu" koju smo stvorili tijekom praznika u tišriju.

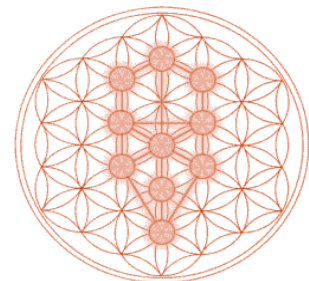
Nakon *hakafot* završavamo čitanje Tore s posljednjim odjeljkom knjige Ponovljeni zakon (*Vezot habraha*), i onda počinjemo iznova čitanjem knjige Postanka. Zbog toga Zohar i tumači da možemo promijeniti svoju sudbinu sve dok ne završimo s čitanjem Ponovljenog zakona, budući da u trenutku kad počnemo čitati Knjigu Postanka nova godina je počela.

Vjenčanje / sjedinjenje se dovršava u molitvi *Musaf*, netom prije nego što molimo molitvu za kišu (*Te-filat hagešem*) kako bi materijalizirali (*gešem* je kiša, ali i sve fizičko) sve blagoslove koje smo privukli od Roš Hašane do današnjeg dana.

U molitvi *Keter* u *Musafu*, kada kažemo "Šema Jisrael" sjedinjenje je dovršeno u svim *sefirot* i u svim svjetovima i time proces pripreme naše duše za iduću godinu - proces koji je započeo na Roš Hašanu - završava.

Zohar objašnjava da je na Šemini Aceret svjetlo Simhat Tore - svjetlo blagoslova svim bićima i svjetovima - dostupno svima, i dok plešemo s Torom mi dovodimo svjetlo i svekoliko obilje u naš svijet i ispunjavamo sve duše dobrom srećom i obiljem. ■

Prevela: Tamar Buchwald

Rabbi Shaul Youdkevitch, Live Kabbalah: TJEDNI ZOHAR: HOŠANA RABA

Hošana raba prema tradiciji

Hošana raba je sedmi dan Sukota, nazvan po mnogo (sedam) *Hošana* molitava koje molimo toga dana. Običaj je uzeti pet *aravot* (vrba) i njima udarati po tlu pet puta. Neki tradicionalni komentatori kažu da je razlog za taj običaj da je Hošana raba zadnji dan kada možemo promijeniti ono na što smo bili osuđeni na Roš hašanu i Jom kipur, a svrha udaranja *s aravot* je da pokažemo da je kao posljedica našeg dubokog žaljenja zbog naših loših djela naša duša izudarana poput grana *arave*. Zbog toga neki ostaju budni čitavu noć na Hošana raba i posvećuju je učenju Tore.

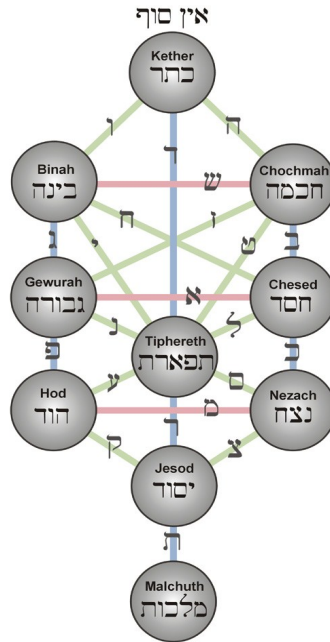
Hošana raba prema kabali

Večer uoči Hošana raba naziva se još i "Noć pečata", jer naš "životni scenarij" za godinu koja dolazi te noći biva zapečaćen.

Prema Zoharu postoje dvije vrste potpisa: u molitvi *Neila* na Jom kipur, koji se može usporediti s pečatom kralja na njegovoj naredbi. Međutim, da bi ova naredba bila odaslana još se jedan pečat mora dodati na omotnicu. To je drugi pečat koji se stavlja uvečer uoči Hošana raba.

Te noći donosi se presuda svako-me od nas za godinu koja dolazi.

Važno je razumjeti da prema kabali ne postoji nagrada ili kazna za naša djela, a budući da je volja Stvo-

ritelja jedino da nam čini dobro, sav kaos koji postoji u našim životima sami smo izazvali te se presuda koja je za nas donesena tiče upravo toga - sve prepreke i kaos sami smo stvorili u svojim životima. Biblijski praznici su vrata u vremenu koja nam omogućuju da kaos uklonimo iz svojih života i kontroliramo ga.

Običaji za Hošana raba

Noć Pečata

Prema kabalistima i pisanju Arija, u prvoj polovini noći Hošana raba stvara se pečat. Da bismo ga poboljšali možemo pročitati cijelu knjigu Ponovljenog zakona, također poznatu kao *Mišne Tora*. Pet knjiga Tore su kanal načinjen da poveže duhovni svijet (*sefirat Zeir Anpin*) s fizičkim svijetom (*sefirat Malhut*). Svaka knjiga crpi energiju iz druge

sefire. Ponovljeni zakon zapečaćuje i uključuje cijelu Toru i to je razlog zašto je se nazva i *Mišne* (= druga, ponovljena) Tora. Međutim, tajna je, tako kaže Ari, u našim namjerama tijekom njenog čitanja. Bez prave namjere i prikladne meditacije, sve što se učini te večeri biti će uzalud. Ako se ne vratimo u prošlost do trenutka kada smo pogriješili i kada je nastala tama u našem životu, i ako nismo promijenili svoju slobodnu volju, onda nismo promijenili svoju svijest, što je zapravo bit *tešuve* (pokajanja). Ona nije samo kajanje i molba za oprost, ona je također i spoznaja da ako u budućnosti dođemo u sličnu situaciju, u kojoj će se pojaviti naša sebičnost, neosjetljivost ili pohlepa, da ćemo biti u stanju pretvoriti je u dijeljenje. Doći do takve preobrazbe znači vratiti se unatrag do trenutka prije nego li smo povrijedili sebe i druge i to nam omogućava da popravimo / ispravimo našu dušu, i zapravo izmijenimo svoju presudu.

Ari objašnjava ("Šaar HaKavanot") da kad čitamo knjigu Ponovljenog zakona trebamo imati namjeru da zapečatimo *Malhut* (biti će objašnjeno u nastavku). Na Jom kipur mi ulazimo u riznicu života svemira; to nam omogućava da privučemo blagoslove i obilje u naše živote i izbrišemo sve boli i prepreke na njihovom izvoru, što znači da mijenjamo svoju sudbinu, svoj životni scenarij. Na Hošana raba donosi se konačna

nastavak na stranici 8

(nastavaksa 7. stranice) **Rabbi Shaul Youdkevitch: Tjedni Zohar: Hošana raba**

presuda u vezi našega života i sredstava za život. Na Jom kipur naša je presuda donesena, međutim, na Hošana raba naša se presuda čita anđelima koji će je provoditi. Glavni aspekt presude se izvršava na Hošana raba od večeri do ponoći.

Provjera sjene

Poznato je da mjesec sam po sebi nema svjetlo nego da on vraća suncu svjetlost. To je razlog zašto mjesec predstavlja *sefiru Malhut* - žensku snagu, humanost, "posudu" koja prima. Sunce predstavlja *sefiru Zeir Anpin* - mušku snagu, Stvoritelja, svjetlost. Ari objašnjava da na Hošana raba mjesec odražava presude za cijelo čovječanstvo. Zohar kaže da nakon ponoći, kada drugi pečat bude gotov, mjesec zasja i u njegovoj su svjetlosti sve presude čovječanstva i kada stojimo pred njim naša sjena odražava naša životna događanja u nadolazećoj godini. Oni koji neće doživjeti sljedeću Roš Hašanu ostat će bez svoje sjene iza ponoći (ona će se vratiti sljedećeg dana). To je razlog zašto je

običaj cijelu noć učiti iz Zohara kako bismo popravili / ispravili svoju dušu koliko god možemo.

Prema kabali nema presude koja se ne bi mogla izmijeniti. Ispitujući same sebe i iskrenim pokajanjem mi možemo promijeniti svoju presudu na Hošana raba.

Sedam *hakafot* (obilaženja) na Hošana raba ujutro

Nakon što smo učili cijele noći vrijeme je za završnu molitvu Sukota. To je posljednji put da blagoslovimo i tresemo četiri vrste, a nakon toga idemo ukrug u sinagogi sedam puta kako bismo završili s privlačenjem Okolnog svjetla za godinu koja dolazi. Po tom obilaženju je Hošana raba dobila svoje ime. Svakog dana Sukota pjevamo "Hoša Na" (spasi nas) kad kružimo sinagogom. Ponašavajući je sedam puta na sedmi dan ima svrhu da se ispravi *Malhut* (*sefirat Malhut* je posuda, izvršitelj svake duhovne razine) svakog dana Sukota, i to je razlog zašto postoji sedam obilaženja, po jedno za svaki dan Sukota. *Tikun* (ispravak) se vrši

duhovnim svjetlima koja privlačimo u *Malhut* sa četiri vrste tijekom obilaženja na Hošana raba.

Udaranje s *aravot*

Nakon sedam kruženja i završetka privlačenja sveg Svjetla i *hasadim* (milosti) koje nam je počelo teći od Jom kipura ulazimo u sljedeću fazu koja je izražena udaranjem s *aravot*.

Budući da su *aravot lulava* korištene za privlačenje *hasadim*, a sada je vrijeme za privlačenje *dinim* (presuda), moramo uzeti pet sasvim novih *aravot* (vrba) kojim ćemo udarati po tlu pet puta. Smisao tih pet udaranja je da oni trebaju načiniti "posudu" naše duše i pripremiti je za jedinstvo koje će se dogoditi sljedećeg dana na Simhat Tora - sklapanje braka između nas i Stvoritelja.

U pečatu *Malhuta* ima pet završnih slova hebrejskog alfabeta (slova koje se koriste samo kao posljednja, završna slova u riječi), ta "završna slova" predstavljaju energiju *dina* (presude).

Svakim udarcem mi usmjeravamo ta slova u tlo (ako imamo takvu namjeru) jer tlo predstavlja *sefiru Malhut* - "posudu" duše. Podizanje *aravot* svaki puta nakon što smo njima udarali po tlu je poput poljupca koji nas priprema za vjenčanje sa Stvoriteljem na Simhat Toru. Sada, nakon što smo završili izgradnju desne i lijeve kolone kroz sve praznike u tišriju, dolazi poljubac koji će pripremiti sjedinjenje između nas ("posuda") i Stvoritelja. ■

Prevela: Tamar Buchwald

©JewishEncyclopedia.com

Rabbi Yissocher Frand:

Tora nije Jeruša – samo moraša

Čitanje Tore na *Simhas Tora* sadrži dobro poznati *pasuk* [redak]: "Toru nam je zapovijedio Moše, *morašu* [nasljeđe] zajednice Jakovljeve." [Devarim 33,4] Ima jedno zanimljivo učenje u Talmudu Jerušalmi: Svugdje gdje naiđemo na riječ *moraša*, ona podrazumijeva slabljenje ideje o nasljeđu (*lašon deeha*) [Bava Basra 8,2].

Moraša je osebujna riječ. Nije je jednostavno prevesti. Značajno se razlikuje od riječi *jeruša* [nasljeđe]. Ona podrazumijeva da onaj koji primio nešto kao "*moraša*" ima nad tim manje vlasništva od onoga kojemu je nešto došlo kao "*jeruša*."

Jeruzalemski Talmud se ne referira na izvor u našem *pasuku* u *Zos HaBraha* nego na *pasuk* u *Parašas VaEra*: "I dat ću je (odnosi se na Zemlju Izrael) vama kao *moraša*." [Šmos 6,8] Jerušalmi ističe da oni ljudi kojima je dano obećanje nikada nisu stigli u Zemlju Izrael. Gotovo čitav naraštaj koji je izašao iz Egipta umro je u Pustinji. Kako je onda Tora mogla ustvrditi da će im biti dana kao *moraša*? Jerušalmi stoga to navodi kao dokaz različitosti u njansama između *jeruša* i *moraša*.

Da je Tora obećala *Erec Jisrael* onima koji su izašli iz Egipta kao *jerušu*, ona bi im pripadala bez ikakvog ako, i, ili osim. Međutim, Tora je upotrijebila blaži oblik -- *moraša*, što znači da ona ne mora obavezno biti vaša. U stvari, ona nikada i nije postala njihova.

Ona je postala njihovom samo u tolikoj mjeri da su je oni predali svojoj djeci. To je zapravo ono glavno što podrazumijeva riječ *moraša*. Ova riječ nagovještava "tvoje je – nekad doslovno, a ponekad samo do te mjere da je predate svojoj djeci bez da ste je ikada posjedovali."

Jerušalmi zatim propituje ovo objašnjenje na-odeći *pasuk* u vezi toga da je Tora "*moraša* za Zajed-

nicu Jakovljevu." Jerušalmi daje odgovor da se zapravo ovakav prijevod riječi '*moraša*' primijenjuje i na Toru!

Tora NIJE *jeruša*. Samo zato što je moj otac imao Toru ne znači da ću i ja imati Toru. Katkad netko ima Toru samo kao '*morašu*'. To znači da ako se čovjek pomuči nad Torom i potruđi se razumjeti Toru i uložiti vrijeme potrebno da bi se ovladalo Torom, tada Tora stvarno postane

nastavak na stranici 12

(nastavak s 11. stranice) **Rabbi Yissocher Frand: Tora nije Jeruša – samo moraša**

njegova. No ništa nije zagarantirano. Tora nije nasljeđe (*jeruša*) bez ikakvih zahtjeva. Bez ulaganja truda i vremena, Tora će biti jedino nešto što će osoba potencijalno prenijeti slijedećem naraštaju (*moraša*).

Hazal uče tradiciju na osnovu *pasuka*: "Ova se Tora neće odvojiti od usta tvojih, niti od usta djece tvoje, niti od usta unuka tvojih zauvijek." [Jehošua 1,8]: Ako su tri naraštaja predana učenju Tore, onda Tora nikada neće napustiti obitelj te osobe. Talmud [*Bava Mecija 85a*] ovu ideju rezimira izrazom "Tora se vraća svom domaćinu" (*Tora hozeres al ahsania šela*).

Netko je jednom upitao Chofetza Chaima vrlo očito i vrlo određeno pitanje: mi poznajemo ljude koji su potomci mnogih naraštaja učenjaka Tore, a koji sami ne poznaju Toru. Nažalost, vidimo milijune Židova koji pripadaju u tu kategoriju. Postoje obitelji koje nose prezimena reprezentativnih *gedolim* [velikana Tore], koji danas možda čak ne zna-

ju niti kako izgleda slovo *alef*. Što onda znači "*Tora hozeres al ahsania šela*"?

Chofetz Chaim je objasnio da je analogija Gemare vrlo precizna. Tora je poput gosta koji traži dom svog domaćina. Ponekad gost zakuca na vaša vrata. Ako nitko ne otvori vrata, gost neće ući.

"*Tora hozeres al ahsania šela*" znači da ukoliko je Tora u nekoj obitelji tri generacije, Tora će dolaziti "kucati na vrata te obitelji" i u budućim naraštajima. No još uvijek, nova generacija mora otvoriti vrata gostu. Gosta još uvijek mora pozvati unutra svaki novi naraštaj.

Nažalost, to se ne događa. Čuje se kucanje. Prilike postoje. No vrata se ne otvaraju. Tora nije *jeruša*. Ona je samo *moraša*. Razlika je u tome što je prvo automatizirano, dok ovo drugo zahtijeva truda. Ako osoba ne uložiti truda, njezin odnos prema Tori može biti jedino takav da je prenese na slijedeću generaciju. ■

Haftara za Šemini Aceret

(1 Kraljevima 8,54 - 8,66)

Na Šemini aceret se čita glasoviti odlomak *Aser t'aser* koji počinje zakonima o desetinama (*mesmer* - davanje desetine priroda). Sukot, blagdan prikupljanja, bio je doba kad su se razne vrste desetina davale levitima i siromašnima. Desetinu se davalo dva puta godišnje.

Prvu desetinu se davalo levitima, a *drugu* je trebalo donijeti u Jeruzalem i tamo je pojesti. Svake treće i šeste godine *drugu* desetinu bi zamijenila desetina za siromašne. (Sedme, šabatne godine ne daje se desetina ni od čega što raste i što ionako ne pripada vlasniku nego svima). U odlomku je riječ i o Šabatnoj godini (*Š'mita*), opraštanju dugova i oslobađanju robova.

Za vrijeme *maftira*, osmog dana na Šemini ace-

ret, čita se kratki odlomak iz Brojeva (29:35-39). Tema ove haftare nastavak je teme haftare za prvi dan Sukota. Nakon što je kralj Solomon završio svoju dirljivu molitvu preklinjanja i otvorio svoje srce B-gu u *Bejt hamikdašu*, ustao je i blagoslovio izraelski narod:

„*Nek' je blagoslovljen B-g koji je dao svome narodu Izraelu da otpočine, u skladu sa svime što je obećao; nije izostavio ni jednu riječ iz svih svojih dobrih obećanja koja je obećao preko Mošea, sluge svoga. Neka B-g naš B-g bude s nama kao što je bio s našim očevima. Nek' nas ne napusti i ne odrekne nas se; pa da može priviti naša srca k sebi, da idu Njegovim putovima i čuvaju Njegove zapovijedi i Njegove uredbe i Njegove presude koje je zapovijedio našim očevima.*“

I neka ove moje riječi, kojima preklinjem B-ga, budu tik uz B-ga našeg B-ga danju i noću; neka budu uzročnik ustrajnosti sluge Njegovog i ustrajnosti naroda Njegova, Izraela, za sva vremena; da svi narodi na zemlji spoznaju da B-g jest B-g i da nikog drugog nema.

Neka tvoje neokaljano srce zato bude s B-gom našim B-gom, i neka se drži Njegovih odredbi i čuva Njegove zapovijedi kao na ovaj dan.“

Nije teško zamisliti veselje i nadahnuće takvog Sukota prilikom posvećenja novoizgrađenog *Bejt hamikdaša*. Haftara nam kaže da je „osmog dana on (kralj Solomon) otpustio ljude i oni su blagoslovili kralja i otišli u svoje šatore veseli i razdragana srca zbog sveg dobra koje je B-g učinio za Davida, slugu svoga i za Izrael, narod svoj.“ ■

“...Neka tvoje neokaljano srce zato bude s B-gom našim B-gom, i neka se drži Njegovih odredbi i čuva Njegove zapovijedi kao na ovaj dan.”

dvartora.blog.hr:

Intimno druženje s B-gom, uvld u Šemini Aceret

Bio jednom kralj koji je napravio bogatu gozbu za sve svoje podanike. Svi su došli i jeli probrana jela, izdašno poslužena na brojnim stolovima. Slavlje je trajalo dan za danom, uz veliko veselje, punih sedam dana. Tada su svi

gosti, siti i sretni, malo po malo, otišli. Stolovi još nisu bili prazni, a na prekrasnim kraljevskim pladnjevima nalazilo se još mnoštvo hrane.

U tom trenutku kralj je rekao svom bliskom prijatelju, svom dragom intimnom sudruhu: "Ostani još malo, hajdemo zajedno pronaći nešto za pojesti. Sjest ćemo za stol, samo ti i ja, jer ti si moj najbliži i najdraži prijatelj".

Naši Mudraci daju nam ovu sliku kako bi objasnili razliku između sedam dana Sukota i završnog blagdana nazvanog Šemini Aceret, odnosno "osmi dan", koji također uključuje Radost Tore, Simhat Tora.

Tokom blagdana Sukota, služba Židovskog naroda sastojala se u tome da privuče blagoslove od B-ga na ovaj svijet, za Novu godinu. Ti se blagoslovi odnose na čitavo čovječanstvo. Mudraci nam ukazuju da broj žrtava koje su se prinisile u Hramu za vri-

jeme Sukota odgovara broju izvornih naroda ovoga svijeta. Razlog tome je to da je kroz te žrtve B-žanski blagoslov doveden od B-ga do Hrama i

Hrama do svakog naroda.

Ovo se može usporediti s ugođajem "gozbe" u kojoj sudjeluju svi Kraljevi podanici, s velikim užitkom.

I tada dolazi kraj Sukota. Blagdan je završen. No, ipak, B-g kaže, da tako kažemo, "ostani još malo..."

To je smisao riječi Aceret, koja znači "biti zadržan". Sada B-g i Židovski narod ostaju nasamo. Raspoloženje se mijenja - od užitka obilne gozbe u jedinstveni osjećaj intimnog druženja s B-gom.

Simhat Tora, Radovanje s Torom, na Šemini aceret uspostavljen je s ciljem da ostanemo vezani uz rast koji smo doživjeli tijekom Sukota. Na Simhat Tora, mi priznajemo da je jedini način da ostanemo povezani sa Sukotom i

njegovim utjecajima to da slavimo Toru i učinimo je središnjim žarištem svega što činimo.

Blagdan je završen. No, ipak, B-g kaže, "ostani još malo..." .

Mi ne slavimo Simhat Toru učeći Toru, kao što to činimo na Šavuot, jer učenje nije dovoljno za postizanje tog cilja. Umjesto toga, mi plešemo i pjevamo s Torom i na taj način sebi objavljujemo da je život veličanstven i čudesan zato što imamo Toru da nas vodi u svakom

aspektu našega života. Ponovnim potvrđivanjem svoje odanosti Tori, mi ćemo moći zadržati onu bliskost s B-gom koju smo iskusili tijekom Sukota.

B-g kaže: "Kaše alaj peridathem - Tako mi je jako teško gledati te kako odlaziš", a mi, Židovski narod, odgovorili smo sa Simhat Torom. Niti mi ne želimo napustiti B-ga i naročiti odnos koji smo s Njime uspostavili. I mi želimo još jedan dan, još jedan blagdan s B-gom. Kroz učinak Šemini acereta i Simhat Tore mi možemo bliskost s B-gom koju smo postigli ovog Sukota, zadržati u svim svojim postupcima i mislima. ■

